

Zwerfjongeren in Deventer en omgeving

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	2
1.1 Onderzoeksdoel	2
1.2 Onderzoeksopzet en uitvoering	2
1.3 Onderzoeksrespons	3
1.4 Verslaglegging	3
2. Instellingen voor zwerfjongeren in Deventer en omgeving	4
3. Kenmerken doelgroep zwerfjongeren in Deventer en omgeving	8
3.1 Aantal zwerfjongeren in 2002	8
3.2 Situatiestelling dak- of thuisloosheid	8
3.3 Samenstelling doelgroep zwerfjongeren	8
3.4 Herkomst en verblijfplaats	9
3.5 Problematiek en verleende hulp	9
3.6 Contact met de instellingen	10
4. Onderzoek naar zwerfjongeren in Deventer en omgeving: tot slot	12

Gemeente Deventer
Afdeling Onderzoek en Statistiek
Jaap Barink
februari 2003

1. Inleiding

In maart 2002 zijn de resultaten verschenen van een onderzoek door de Algemene Rekenkamer naar de opvang van zwerfjongeren over de periode 1995-2001. De resultaten van het onderzoek, uitgevoerd op verzoek van de Tweede Kamer, hebben voor de gemeente Deventer een gunstig gevolg. In juni 2002 is de gemeente een structureel bedrag van € 29.827 toegezegd, speciaal bestemd voor de doelgroep zwerfjongeren in de regio Deventer. Als reactie hierop heeft de gemeente besloten tot het uitvoeren van een kort onderzoek naar de doelgroep in Deventer en omgeving, alvorens samen met 'het veld' te bepalen hoe de toegekende middelen het beste besteed kunnen worden. De sector Welzijn, Cultuur en Onderwijs heeft de afdeling Onderzoek & Statistiek verzocht om dit onderzoek uit te voeren.

1.1 Onderzoeksdoel

Het doel van het onderzoek naar zwerfjongeren in Deventer en omgeving is tweeledig. Het onderzoek moet in de eerste plaats inzicht bieden in *kwantitatieve kenmerken van de aanbieders van zorg aan zwerfjongeren en aanverwante hulpverleningsinstellingen*. Daarnaast moet het onderzoek de *omvang en samenstelling van de groep zwerfjongeren* verhelderen. Een nevendoeel is om inzichtelijk te maken hoeveel en welke jongeren in een situatie van dak- of thuisloosheid terecht dreigen te komen. Achterliggende gedachte is dat daarmee van het oogpunt van beleid zowel curatief (bestaande situatie) als preventief (dreigende situatie) de problematiek in beeld wordt gebracht.

1.2 Onderzoeksopzet en uitvoering

Het onderzoek naar zwerfjongeren is in september 2002 gestart met een overleg in kleine kring (afdeling Onderzoek & Statistiek, sector Welzijn, Cultuur en Onderwijs, Bureau Jeugdzorg) ter vaststelling van het stappenplan voor het onderzoek, de doelgroep van het onderzoek, de onderzoeksperiode en de in het onderzoek te betrekken instellingen. Daarbij is besloten om de volgende definitie van zwerfjongere in het onderzoek aan te houden:

Betrokkene was in de onderzoeksperiode niet ouder dan 25 jaar, verbleef in Deventer en omgeving, verkeerde in de onderzoeksperiode ten minste 3 maanden in een situatie van dak- of thuisloosheid, had problemen op 3 of meer van de leefgebieden wonen, werken / school, financiën, justitie, gezondheid en sociaal netwerk en kende geen mogelijkheden voor begeleiding in de reguliere (jeugd)hulpverlening.

De startbijeenkomst heeft ook geresulteerd in een lijst van 32 te benaderen instellingen. Deze lijst bevatte naast 22 (veronderstelde) aanbieders van zorg aan zwerfjongeren en aanverwante hulpverleningsinstellingen ook de afdelingen leerplicht en de sociale diensten van 10 gemeenten in de regio Deventer.

In navolging van twee eerdere metingen van de omvang en samenstelling van de groep dak- en thuislozen in Deventer heeft de afdeling Onderzoek & Statistiek als onderzoeksmethode gekozen voor het benaderen van de geselecteerde instellingen met een tweetal inventarisatieformulieren: 'profielchets instelling' en 'registratieformulier zwerfjongere'.

Na het in concept opstellen van de genoemde inventarisatieformulieren zijn deze tezamen met het stappenplan voor het onderzoek voor een reactie verspreid onder de te benaderen instellingen. De enkele reacties hierop zijn in de definitieve formulieren verwerkt en medio december 2002 aan 'het veld' beschikbaar gesteld.

Het formulier '*profielchets instelling*' was bedoeld om in kaart te brengen waaruit het contact tussen instellingen en (potentiële) zwerfjongere bestaat, wat ze doen voor de

doelgroep, wat hun werkgebied is, hoeveel medewerkers betrokken zijn bij activiteiten voor de doelgroep, welke knelpunten de aanbieders ervaren en wat hun verwachtingen (kansen, knelpunten) voor het werkterrein in de komende jaren zijn.

Voor iedere (potentiële) zwerfjongere waar de instellingen in 2002 mee in aanraking zijn geweest, is gevraagd om een bijgevoegd '*registratieformulier zwerfjongeren*' in te vullen. Dit formulier bevatte onder andere vragen over leeftijd, geslacht en bevolkingsgroep van de jongere en over de aard van hun problematiek en de verleende hulp. Om dubbeltellingen in het onderzoek te elimineren heeft de afdeling Onderzoek & Statistiek de instellingen verzocht om ook de naam of initialen en, voor zover bekend, de geboortedatum van de jongere op het registratieformulier te vermelden. Aan dit verzoek hebben de instellingen gehoor gegeven.

1.3 Onderzoeksrespons

Op het verzoek van de gemeente Deventer om aan het onderzoek deel te nemen, hebben 17 van de 22 aangeschreven instellingen gereageerd. Van de tien benaderde gemeenten in de regio hebben er vijf geantwoord.

1.4 Verslaglegging

Op de volgende pagina's wordt eerst het profiel van de aan het onderzoek deelnemende instellingen voor zwerfjongeren geschetst. Aansluitend komen de uitkomsten van de inventarisatie van de omvang en samenstelling van de doelgroep (potentiële) zwerfjongeren aan bod.

2. Instellingen voor zwerfjongeren in Deventer en omgeving

Voor het onderzoek naar zwerfjongeren in Deventer en omgeving zijn in totaal 32 zorgaanbieders en andere (hulpverlenende) instellingen benaderd die mogelijk in contact komen met zwerfjongeren. Van de benaderde instellingen hebben er 22 het hen toegezonden inventarisatieformulier 'profiel schets instelling' aan de afdeling Onderzoek & Statistiek geretourneerd of via telefoon of e-mail gereageerd.

Negen instellingen gaven op het formulier aan incidenteel of met regelmaat in contact te komen met personen die aan de onderzoeksdefinitie van zwerfjongere voldoen of in zo'n situatie terecht dreigen te komen. In dit deel van het onderzoeksverslag wordt aan de hand van de volgende aspecten hun profiel geschetst:

- Aard van het contact met zwerfjongeren/ondernomen activiteiten (opvang, zorg, doorverwijzing, anders);
- Doelgroep(en) waarvoor activiteiten worden verricht;
- Werkgebied;
- Aantal personen en/of formatieplaatsen, betrokken bij activiteiten voor zwerfjongeren;
- Ervaren knelpunten bij activiteiten voor zwerfjongeren;
- Verwachtingen (kansen/knelpunten) ten aanzien van activiteiten voor zwerfjongeren;
- Aantal (potentiële) zwerfjongeren waarmee de instelling in 2002 in aanraking is geweest.

Arcuris

Het contact tussen Arcuris en zwerfjongeren bestaat uit het verzorgen van opvang en het doorverwijzen van jongeren naar andere instellingen. De doelgroep behelst een ieder, dus ook jongeren, die door psychosociale problematiek dak- of thuisloos is geraakt. Het werkgebied van Arcuris omvat de regio Deventer en omstreken (Regio Stedendriehoek). Arcuris biedt een 24-uursopvang, waarbij circa 16 personen in wisselende diensten werken (vijf hulpverleners per voorziening). Het aantal formatieplaatsen bedraagt twee per voorziening (crisisopvang, sociaal pension, begeleid wonen).

Tot de activiteiten die Arcuris onderneemt voor zwerfjongeren behoren het verwerken van meldingen, het verlenen van 24-uursopvang, informatieverstrekking en advisering, bemiddeling en verwijzing.

Als knelpunt wordt door Arcuris het laten doorstromen van de jongeren naar passende opvang gemeld. De vele meldingen ziet Arcuris ook in de komende jaren als een knelpunt in opvang, zorg en doorverwijzing. Het bieden van opvang aan twee jongeren in een groep volwassenen ziet Arcuris als een kansrijke situatie voor de komende jaren.

Arcuris is in het afgelopen jaar met 33 zwerfjongeren in aanraking geweest.

Coach Deventer

Het Coach Project in Deventer bundelt menskracht en middelen vanuit diverse instellingen in Deventer. Coach Deventer stelt zich ten doel om de vraag en het aanbod binnen de hulp- en dienstverlening aan jongeren van 12 tot 26 jaar in de gemeente beter op elkaar af te stemmen en daarmee te verbeteren.

Het betreft binnen het Coach Project jongeren die kampen met een complexe problematiek, vaak dusdanig meervoudig van aard dat ze de kerntaken van een individuele instelling overstijgen. Waardoor deze jongeren dus tussen wal en schip (dreigen te) vallen als hen niet tijdig adequate hulp wordt geboden. Die hulp bestaat uit crisisinterventie, doorverwijzing,

trajectbegeleiding via een integrale benadering, advisering, bemiddeling en dienstverlening.

Coach bestaat uit professionals vanuit de participerende instellingen, de 'coaches'. De coördinatie van Coach is in handen van Buro Jeugdzorg Midden IJssel. Er zijn in totaal veertien personen binnen het project betrokken bij activiteiten voor de doelgroep, 6,3 fte's (inclusief ondersteuning).

Coach Deventer ervaart bij de uitvoering van haar taken als knelpunten een tekort aan opvangmogelijkheden, bureaucratie, te lange wachttijden, hoge drempels en weinig passend aanbod voor de doelgroep.

Coach Deventer beschouwt het project voor de doelgroep (potentiële) zwerfjongeren als een goed model. Coach acht in de komende jaren meer woonopvangmogelijkheden (plus begeleiding) zeer wenselijk, evenals nadere afspraken met de crisisopvang aan de Polstraat (Arcuris) en met het CWI en de sector Sociale Voorzieningen van de gemeente Deventer.

In 2002 is aan 25 (potentiële) zwerfjongeren via het Coach Project hulp geboden.

Gemeente Lochem

De contacten tussen de gemeente Lochem en jongeren uit de (potentiële) doelgroep komen voort uit de uitvoering van de leerplichtwet, en bestaan verder uit het doorverwijzen en begeleiden van betrokkenen richting zorginstellingen. Met deze activiteiten houden zich binnen de gemeentelijke organisatie drie personen (2 fte's) bezig. De doelgroepen in deze zijn jongeren in de leerplichtige leeftijd en jongvolwassenen. Werkgebied is het grondgebied van de gemeente Lochem.

Het hoofddoel van de verrichte activiteiten is te komen tot een sluitende aanpak. Wetgeving en opvangmogelijkheden vormen hierbij een knelpunt.

De gemeente Lochem heeft in 2002 met twee zwerfjongeren te maken gehad.

Raad voor de Kinderbescherming

De relatie tussen de Raad voor de Kinderbescherming en zwerfjongeren bestaat uit het doorverwijzen van jongeren naar instellingen voor hulpverlening en opvang. Verder adviseert de Raad aan de rechtbank en/of de officier van justitie over de op te leggen straf of aan te vragen maatregel. De doelgroep bestaat uit jongeren tot en met 18 jaar, waarbij het werkgebied zich uitstrekt over dat van de Politieregio IJsselland en de rechtbank Zwolle.

Bij de Raad werken zo'n vijftig mensen die met de doelgroep van dit onderzoek in aanraking kunnen komen. Niemand van de werknemers is specifiek gericht op alleen zwerfjongeren. Tot de activiteiten van de Raad voor de doelgroep behoort het zoeken van hulp en/of het doorverwijzen voor hulp. Ook is de Raad betrokken bij plaatsingen van jongeren in open of gesloten opvangplaatsen.

De Raad voor de Kinderbescherming komt jaarlijks met vijf zwerfjongeren in aanraking.

Raster Welzijnsgroep

Raster Welzijnsgroep zet zich in Deventer gemeentebreed in voor de samenleving. Kinderen en jongeren vormen daarbij de belangrijkste

doelgroep. Raster verzorgt kinderopvang, heeft peuterspeelzalen en organiseert allerlei activiteiten voor kinderen en jongeren. Raster zet zich ook in voor de leefbaarheid in de buurt, voor opvoedingsondersteuning en voor allerlei stedelijke projecten.

De contacten tussen Raster en (potentiële) zwerfjongeren betreffen de begeleiding van jongeren naar specifieke instellingen. Hiervoor opereert binnen de instelling een netwerkcoach (contactpersoon/vertrouwenspersoon) voor specifieke begeleiding, en houden vijf medewerkers zich bezig met algemene doorverwijzing. De specifieke inzet voor de doelgroep bedraagt 0,2 fte.

De activiteiten die Raster voor de doelgroep onderneemt houden verband met het Coach Project in Deventer (zie hiervoor). Raster is aan dit project verbonden. Voor aantallen jongeren in 2002: zie onder Coach.

Raster ervaart als knelpunt de grote inspanning in tijd voor de doelgroep in relatie tot de (geringe) opbrengst hiervan. Raster verwacht voor de komende jaren een toename van de problematiek (doelgroep), en ziet nadrukkelijk kansen in een grotere investering in preventie.

ROC Aventus

ROC Aventus verzorgt (middelbare) beroepsopleidingen en educatie voor jongeren en volwassenen. Het onderwijs is verdeeld over verschillende sectoren in Apeldoorn, Deventer en Zutphen. ROC Aventus heeft op dit moment ruim 23.000 deelnemers in leeftijd variërend van 16 tot 80 jaar; 6.000 hiervan volgen een opleiding in Deventer.

Het contact tussen ROC Aventus en de doelgroep bestaat uit het bieden van zorg (schoolzorg). Het betreft in Deventer circa één procent van de leerlingen. Iedere mentor draagt aan schoolzorg haar of zijn deel bij. Verder is er voor 24 uur in de week een coach aangesteld.

ROC Aventus neemt deel aan het Coach Project in Deventer (zie hiervoor). De activiteiten die de instelling voor de doelgroep onderneemt zijn het vroegtijdig signaleren van problematiek, het bieden van hulp en doorverwijzen.

ROC Aventus ziet in de praktijk een knelpunt in de vorm van een tekort aan kamers voor de doelgroep. De instelling gaat in de komende jaren de schoolzorgstructuur nog meer uitbouwen.

In 2002 heeft ROC Aventus met ongeveer vijftig potentiële zwerfjongeren te maken gehad.

Sociaal Pedagogische Dienst West-Overijssel

De Sociaal Pedagogische Dienst West-Overijssel zet zich in voor mensen met een handicap of chronische ziekte in de regio Deventer/Olst-Wijhe/Raalte/Zwolle. Ten aanzien van de doelgroep zwerfjongeren stimuleert de dienst licht verstandelijk gehandicapte jongeren richting zorg en ondersteuning.

Binnen de dienst kunnen drie personen betrokken raken bij activiteiten voor (potentiële) zwerfjongeren, maar er is geen specifieke formatie vrijgemaakt voor deze categorie cliënten.

Tot de activiteiten voor de doelgroep horen het verduidelijken van de hulpvraag, initiëren tot nader onderzoek, case management, zorgcoördinatie en trajectbegeleiding.

De SPD ervaart te weinig aansluiting van zorginstellingen op de doelgroep als een knelpunt. Verwachtingen die bij de dienst leven voor de komende jaren betreffen laagdrempeligheid in dienstverlening en het in samenwerking met Stichting Jongerenwerk De KIJ motiveren van jongeren in het traject richting wonen, dagbesteding en werk.

De Sociaal Pedagogische Dienst West-Overijssel heeft zich in 2002 voor vijf à zes zwerfjongeren ingezet.

Stichting Jongerenwerk De Kij

Stichting Jongerenwerk De Kij houdt zich bezig met hulp- en dienstverlening door middel van incidentele activiteiten, gerichte groepsactiviteiten en integrale Individuele Traject Begeleiding.

De doelgroep van De KIJ bestaat uit jongeren van 12-25 jaar in een meervoudige probleem- of achterstandssituatie. Het werkgebied van de instelling is (verzorgingsgebied) Deventer.

Bij De Kij zijn zeven personen betrokken bij activiteiten voor de doelgroep. Op jaarbasis verzorgen zij honderd Individuele Traject Begeleidingen.

De Kij fungeert als inloopmogelijkheid voor zwerfjongeren, biedt opvang aan zorgcliënten, verzorgt een gerichte groepsaanpak en doet aan Individuele Traject Begeleiding.

De stichting ondervindt in Deventer een groot probleem bij het vinden van huisvestingsmogelijkheden voor de doelgroep, in het bijzonder voor zwakbegaafden en jongeren met psychiatrische problematiek. De Kij verwacht dat de komende jaren een geringe verbetering van de samenwerking met derden te zien zal geven.

Stichting Jongerenwerk De Kij is in 2002 met dertig (potentiële) zwerfjongeren in aanraking geweest.

Thuiszorg Zuidwest Overijssel-AMW

Thuiszorg Zuidwest Overijssel biedt in de gemeenten Deventer, Bathmen en Olst hulp aan mensen die in hun thuissituatie door omstandigheden zonder die hulp niet optimaal zouden kunnen functioneren. Hulpverlening bestaat onder meer uit maatschappelijk werk, waar ook (potentiële) zwerfjongeren een beroep op kunnen doen.

Bij de Thuiszorg zijn zo'n 25 maatschappelijk werkers werkzaam. Tot hun werkzaamheden behoren hulp- en dienstverlening, advisering en doorverwijzing.

Als knelpunt in de relatie tot de doelgroep zwerfjongeren noemt de Thuiszorg de wachtlijsten in de opvang- en crisiscentra. De instelling heeft voor de komende jaren geen extra plannen voor de doelgroep. In 2002 is voor/door zwerfjongeren geen beroep gedaan op Thuiszorg Zuidwest Overijssel-AMW.

3. Kenmerken doelgroep zwerfjongeren in Deventer en omgeving

Voor iedere (potentiële) zwerfjongere waar de instellingen in het jaar 2002 mee in aanraking zijn geweest, is gevraagd om zo mogelijk een bijgevoegd registratieformulier in te vullen. Het formulier bevatte onder andere vragen over leeftijd, geslacht en bevolkingsgroep van de jongere, en over de aard van hun problematiek en de verleende hulp. Om dubbeltellingen in het onderzoek te elimineren heeft de afdeling Onderzoek & Statistiek de instellingen verzocht om ook de naam of initialen en, voor zover bekend, de geboortedatum van de jongere op het registratieformulier te vermelden. Aan dit verzoek hebben de instellingen gehoor gegeven. In dit deel van het onderzoeksverslag worden de resultaten van de ingevulde registratieformulieren op een rij gezet.

3.1 Aantal zwerfjongeren in 2002

De afdeling Onderzoek & Statistiek heeft ter bepaling van de omvang van de doelgroep in totaal 79 ingevulde registratieformulieren ontvangen. Omdat via de ingevulde registratieformulieren ook de naam of initialen, geboortedatum of leeftijd, geslacht en bevolkingsgroep van alle jongeren bekend waren, konden elf jongeren worden getraceerd die bij twee instellingen bekend waren. Dit betekent dat de doelgroep zwerfjongeren in (de omgeving van) Deventer in 2002 ten minste 68 personen telde. In de volgende paragraaf wordt ingegaan op de samenstelling van deze groep.

3.2 Situatiestelling dak- of thuisloosheid

Van de 68 zwerfjongeren in 2002 zijn er 62 gedurende een aaneengesloten periode van ten minste drie maanden dak- of thuisloos geweest. Van zes jongeren was in het afgelopen jaar recidiverend gedrag bekend: zij waren minimaal drie maanden aaneengesloten dak- of thuisloos en verkeerden daarnaast ook één of meer kortere periodes in zo'n situatie.

De bij het onderzoek betrokken instellingen kenden aan het begin van dit jaar 21 jongeren die op dat moment minimaal drie maanden dak- of thuisloos waren. Verder blijken er twaalf jongeren te zijn waarvoor een hernieuwde situatie als dak- of thuisloze dreigt. Aan de instellingen is ook gevraagd of er jongeren zijn die een continu zwervend bestaan leiden. Van negen jongeren is dat bekend.

3.3 Samenstelling doelgroep in 2002

Van de in totaal 68 in het afgelopen jaar in Deventer en omgeving bekende zwerfjongeren was de jongste 15 en de oudste 24 jaar. Onderstaand overzicht laat zien dat de 18- en 19-jarigen de meest voorkomende leeftijden binnen de doelgroep zijn. Mannen zijn met een aantal van 42 in de meerderheid.

Tabel 1. Zwerfjongeren Deventer en omgeving naar leeftijd

leeftijd zwerfjongere	aantal zwerfjongeren
15 jaar	1
16 jaar	1
17 jaar	4
18 jaar	12
19 jaar	18
20 jaar	9
21 jaar	8
22 jaar	10
23 jaar	3
24 jaar	2

Van tweederde van de zwerfjongeren is bekend dat zij van Nederlandse komaf zijn. Het aandeel buitenlanders in de doelgroep is zeer gemêleerd van samenstelling.

Zwerfjongeren meldden zich in de meeste gevallen (61) alleen bij de zorgaanbieders en aanverwante hulpverleninginstellingen aan. In enkele gevallen was de jongere in gezelschap van een partner of een kind.

3.4 Herkomst en verblijfplaats

Het gros van de zwerfjongeren in Deventer en omgeving, dertig jongeren, is uit Deventer zelf afkomstig. Verder zijn twaalf jongeren uit de directe omgeving van Deventer of uit andere gemeenten in de Regio Stedendriehoek afkomstig, komen elf jongeren oorspronkelijk van elders en is van vijftien jongeren de plaats van herkomst niet bekend.

Tabel 2. Zwerfjongeren Deventer en omgeving naar herkomst

herkomst	aantal zwerfjongeren
Deventer	30
regio Deventer	3
Zutphen	1
regio Zutphen	3
Apeldoorn	1
regio Apeldoorn	4
elders	11
onbekend	15

Gevraagd naar de plaats waar de zwerfjongeren zich doorgaans ophouden, is door de instellingen 41 keer de stad Deventer genoemd. Van vijftien jongeren was de verblijfplaats onbekend, een enkeling brengt de tijd doorgaans in (de regio) Apeldoorn of Zutphen respectievelijk een gemeente elders door.

Tabel 3. Zwerfjongeren Deventer en omgeving naar verblijfplaats

doorgaans verblijvend in	aantal zwerfjongeren
Deventer	41
regio Deventer	0
Zutphen	1
regio Zutphen	3
Apeldoorn	1
regio Apeldoorn	4
elders	3
onbekend	15

3.5 Problematiek van de jongeren

In de definitie van zwerfjongere is in dit onderzoek behalve leeftijd, verblijf en periode van dak- of thuisloosheid ook als voorwaarde gesteld dat betrokkene problemen op drie of meer van de leefgebieden wonen, werken/school, financiën, justitie, gezondheid en sociaal netwerk kent. Tabel 4 toont de samenstelling van de groep zwerfjongeren in Deventer en omgeving naar de aard van hun meervoudige problematiek. De tabel is in aflopende frequentie van de geconstateerde problematiek gesorteerd. De onderste regel van de tabel laat zien bij hoeveel van de jongeren een probleem op het betreffende leefgebied aanwezig is.

Uit tabel 4 blijkt dat een groot deel van de jongeren (19) problemen heeft op de combinatie van leefgebieden wonen, financiën, werk of school en sociaal netwerk. Negen jongeren hebben problemen op alle zes onderscheiden leefgebieden.

Tabel 4. Zwerfjongeren Deventer en omgeving naar meervoudige problematiek

samenstelling meervoudige problematiek (X: probleem is aanwezig):							
	wonen	financiën	werk of school	sociaal netwerk	justitie	gezondheid	aantal jongeren
combinatie 1	X	X	X	X			19
2	X	X	X	X	X	X	9
3	X	X	X	X	X		6
4	X	X	X		X		6
5	X	X	X	X		X	6
6	X	X	X				4
7	X	X	X			X	3
8	X	X		X			3
9	X		X	X			2
10	X		X		X		2
11	X		X	X		X	1
12	X		X	X	X		1
13	X	X		X	X	X	1
14	X	X			X		1
15	X	X		X		X	1
16	X	X	X		X	X	1
17	X	X			X	X	1
18		X		X	X		1
aantal jongeren	67	62	60	50	29	23	68

Wanneer we naar de laatste regel in tabel 4 kijken, dan zien we dat de leefgebieden wonen (67 jongeren), financiën (62) en werk/school (60) de meest voorkomende probleemvelden zijn. De combinatie van deze drie is met 54 'treffers' de meeste voorkomende. Verder blijkt dat vijftig jongeren problemen hebben waar het de mogelijkheden tot het onderhouden van een sociaal netwerk betreft, dat 29 bekenden van justitie zijn en dat 23 ook problemen met hun gezondheid kennen.

3.6 Contact met de instellingen

Bij een groot aantal jongeren uit de doelgroep dateert het eerste contact met de instelling in het onderzoek uit januari 2002 of al uit de periode daarvoor. Onderstaande tabel laat zien dat meer dan de helft van de eerste contacten stamt uit de periode voor de zomer van 2002.

Tabel 5. Zwerfjongeren Deventer en omgeving naar periode eerste contact instelling

periode eerste contact	aantal zwerfjongeren
januari 2002 of eerder	21
februari 2002	2
maart 2002	4
april 2002	6
mei 2002	3
juni 2002	2
juli 2002	5
augustus 2002	4
september 2002	6
oktober 2002	1
november 2002	7
december 2002	7

Tabel 6. Zwerfjongeren Deventer en omgeving naar aard eerste contact instelling

aard eerste contact	aantal zwerfjongeren
opvang	41
zorg	25
doorverwijzing	8
trajectbegeleiding	13
anders	6

De aard van het eerste contact met de instelling betrof bij 41 van de 68 jongeren opvang. Aan 25 jongeren werd (daarnaast) zorg geboden, 8 keer vond (ook) een doorverwijzing plaats en bij dertien jongeren betrof het trajectbegeleiding.

Nagenoeg de helft van de zwerfjongeren in Deventer heeft afgelopen november of december voor het laatst contact gehad met de verantwoordelijke instelling. Hiervoor is al vermeld dat aan het begin van dit jaar 21 jongeren bekend waren die op dat moment minimaal drie maanden dak- of thuisloos waren en dat voor 12 jongeren een hernieuwde situatie als dak- of thuisloze dreigt).

Tabel 7. Zwerfjongeren Deventer en omgeving naar periode laatste contact instelling

periode eerste contact	aantal zwerfjongeren
januari 2002 of eerder	0
februari 2002	1
maart 2002	1
april 2002	2
mei 2002	1
juni 2002	1
juli 2002	2
augustus 2002	5
september 2002	4
oktober 2002	6
november 2002	8
december 2002	25
onbekend	12

4. Onderzoek naar zwerfjongeren in Deventer en omgeving: tot slot

De gemeente Deventer heeft op 5 juni 2002 de beschikking ontvangen waarin het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport de gemeente een structureel bedrag van € 29.827 toekent voor de opvang van zwerfjongeren. Als reactie hierop heeft de gemeente besloten tot het uitvoeren van een kort onderzoek naar de doelgroep in Deventer en omgeving, alvorens samen met 'het veld' te bepalen hoe de toegekende middelen het beste besteed kunnen worden. De uitkomsten van dit beknopte onderzoek zijn op de voorgaande bladzijden gepresenteerd. Tot slot van deze onderzoeksnotitie worden de belangrijkste uitkomsten nog een keer op een rijtje gezet:

- De doelgroep zwerfjongeren in Deventer en omgeving telde op grond van een inventarisatie onder 32 zorgaanbieders en andere (hulpverlenende) instellingen in 2002 ten minste 68 personen;
- Van deze zwerfjongeren zijn er 62 gedurende een aaneengesloten periode van ten minste drie maanden dak- of thuisloos geweest. Van zes jongeren was in het afgelopen jaar recidiverend zwerfgedrag bekend;
- De jongste zwerfjongere in Deventer en omgeving in 2002 was 15 jaar, de oudste 24 jaar;
- Het gros van de zwerfjongeren in Deventer en omgeving is uit Deventer zelf afkomstig en verblijft daar ook doorgaans;
- De leefgebieden wonen, financiën en werk/school zijn de meest voorkomende probleemvelden onder zwerfjongeren in Deventer en omgeving;
- Aan het begin van 2003 waren er in Deventer en omgeving 21 jongeren die op dat moment minimaal drie maanden dak- of thuisloos waren;
- Er waren aan het begin van dit jaar 12 jongeren waarvoor een hernieuwde situatie als dak- of thuisloze dreigt;
- Van negen jongeren is bekend dat zij een continu zwervend bestaan leiden.

Nu de uitkomsten van het beknopte onderzoek naar zwerfjongeren in Deventer en omgeving bekend zijn, zal de sector WCO volgens plan een bijeenkomst organiseren met die instellingen die concrete ervaringen hebben of hebben gehad met zwerfjongeren. Samen met deze instellingen wordt vervolgens gekeken naar een vervolgplan, waarin voorstellen hoe de toegekende middelen het beste besteed kunnen worden. In mei 2003 worden alle centrumgemeenten (Deventer ontvangt als centrumgemeente middelen voor de regio Deventer en Zutphen) gevisiteerd met het doel om inzicht te krijgen in de besteding van het toegekende structurele bedrag van € 29.827.